

Így élünk mi

2. rész, kedd*

A lány a hajszőkítő balzsam után kutat a bevásárlószatyorban. Hajszőkítő samponnal együtt kérte, felírta a bevásárlólistára. A bevásárlólista a konyhában függ, a parafatáblán. Eleinte egy hevenyészett, kézzel írott lista volt. Gondos összevisszaságban (és ez nem ám *oximoron*, mert az összevisszaságnak is lehetnek minőségi fokozatai, hát a gondos összevisszaság e tekintetben a skála legfelső fokán helyezkedik el) voltak rajta fellelhetők a megvenni szükséges dolgok. Ennélfogva lehetett a boltban futkosni fel-alá hosszasan, míg végül minden megkerült. Nagy boltban különösen sok időt felemésztett a fel-alá futkosás, mert nagy boltban nagyok a távolságok. Viszont a választék is nagy, ami tekinthető a nagy távolságokért járó ellenértéknek.

Idővel a bevásárlólista már oszlopokba rendezetten tartalmazta a különböző bolti részlegeken fellelhető árucikkek nevét. Igaz, néha nehéz volt *distinkciót* tenni, mi melyik oszlopba kerüljön. A hajszőkítő balzsam (és sampon) inkább az illatszerek oszlopába vagy inkább a gyermekekébe. Megegyeztek, amikor már annyira nagyok lettek, akik eladdig kicsik voltak, hogy nem a különálló babarészlegről kellett számukra vásárolni, akkor a „Gyermekek” oszlop meg lesz szüntetve. És meg lett szüntetve.

A lista további minőségi javításon ment keresztül, amikor már egy számítógépes dokumentumba begépeltek az egyes oszlopokat, majd kinyomtatták a táblázatokat. Hogy környezetbarát legyen, az A4-es lap mindkét oldalára került egy táblázat, s amikor az egyik oldal tele lett, akkor a másikon lehetett folytatni. Innen már mindössze egy ugrás volt az az *innováció*, hogy a minden alkalommal beszerzendő áruk nevét is nyomtassák rá, s nem kell hetente külön rávezetni kézzel, például vaj vagy banán.

Az asszony találmánya, hogy legyen előre kigondolva a heti menü, és ahhoz legyen megírva a bevásárlólista. Mert különben, *hajjaj*. Minden megvételük

GERZSENYI GABRIELLA (1977) író, jogász, östermelő. Legutóbbi könyve: *Három lábbal a földön* (2023).

* A sorozat egyes részei önállóan olvashatók, sem kronológiai, sem egyéb kapcsolat nincs köztük a szereplők azonosságán túl.

a boltban, mi szem s szájnak ingere. Micsoda pazarlás. A környezetnek is rossz, megy a sok maradék a szemétkébe. Így aztán előre megírják, egy egész hétre, mi lesz ebédre, mi vacsorára. A hétköznapi ebédet régebben könnyen el lehetett intézni: gyerekek az iskolában, szülők a munkahelyen. Se gondolkodni nem kellett rajta, se bevásárolni, se készíteni. Se mosogatni.

Aztán amikor járványidőszak miatt otthon kukolt az egész család, akkor jött a neheze. A *feketeleves*. Nem pontosan a színe szerint, hanem hogy nehézség. Ki kellett gondolni, megvenni a hozzávalókat, elkészíteni, elraktározni a maradékot (esetleg újra felhasználni valamilyen más fogáshoz), elpakolni, mosogatni. *Hajjaj*, ismételten. Mert amíg legalább megfőzött a bejárónő, az Ilonka, addig csak a kigondolás és a beszerzés maradt az asszonyra. Abból is inkább a kigondolás. A beszerzés a férfi dolga volt. Mindig lelkiismeretesen teljesítette a küldetést, mindent beszerzett a listáról, kevés kivételtől eltekintve. Előfordult, hogy valamiből készlethiány állt elő. *Deficit*, mint a szocializmusban. Arra is volt példa, hogy átrendezték a boltot, és nem találta meg, ami a listán szerepelt. Olykor pedig megesett, hogy sorban állás közben vette észre, kifejejtett valamit, s már rest volt visszamenni érte. A férfiak *idegileg* nem bírják a bevásárlást.

Később az Ilonka is elmaradt, nem járhatott a házakhoz, amíg tombolt a vírus. Főzött tehát az asszony, amennyire éppen az idejéből futotta. A konyhapulton jól elfért a laptop, ment benne az értekezlet, rotyogott az étel a tűzhelyen. Mosogatni is lehetett fülhallgatóban, csak ha neki volt mondandója, akkor el kellett zárni a csapot, mégse gondolják a kollégák, hogy egy *vízésés* mellett üti el az idejét (*vizelés* közben se). A gyerekek is otthonról tanultak, otthon ebédeltek. A kigondolás egy bizonyos idő elteltével aztán akadozott, mert mégse lehet minden áldott nap túrós csusza. Vagy palacsinta. Harcolni kellett, hogy meg egyék az aznapit. Az asszony mindig énekelte, „ez a harc lesz a végső”, de utána úgy alakult, hogy nem az lett a végső, mert másnap is, sőt harmadnap is folytatódtak az összecsapások.

Az asszony barikádot emelt a konyha bejáratánál, csatasorba állította a serpenyőket, lábasokat, tálakat. A férfi az asszony oldalán harcolt, a távol-keleti gongot vette maga elé pajzs gyanánt, és a gongütő volt a szuronya. Kicsit degenerált szurony volt, mert kifejezetten szúrni nem lehet vele, ugyanis a vége ronggyal van bebugyolálva. Azzal kell gongatni, lágyan paskolni vele a gongot, ami ettől szépen bűgő hangot ad. Ez békeidőben az étkezésre hívó jel. Háborús időkben előléptették pajzssá, de jámbor természetű volt, elájult a vér láttán, és többször kérte a karkedvezményes nyugdíjazását.

A gyerekek támadtak, de nem tudtak átjutni a barikádon. A konyha felől hagyma, burgonya, fagyasztott zöldborsó és mandarin formájában hullott rájuk a lövedék és a bomba. Az időközben nyugalmazott gong pedig erőteljesen gongatott a fülükbe. Amikor látták, küzdelmük reménytelen a túlerővel szemben, cselhez folyamodtak. Visszavonulót fújtak, kimasíroztak az előszobába. Az asszony lebontotta a barikádot, a férfi visszatette a fali kampóra a gongot. Ekkor a gyerekek újfent rohmoztak, és simán bejutottak a konyhába. Ott megkísérelték

a szabotázs eszközéhez folyamodva meghiúsítani az aznapi menüt. Megtorpedózni. Az asszony kénytelen volt aláírni a békediktátumot, aminek harmadik pontjaként mégis lett palacsinta. Első pontjaként a leves nem kötelező. Második pontjaként a második se.

„Egye fene – rikkantott az asszony –, akkor sütök a *mítng* alatt palacsintát.” Természetesen az elején még be kellett köszönni kamerával. „*Gúd mórning, diör kollígsz!*” A főnök késett egy kissé, feltehetőleg másik mítingen ülésezvén. Így hát egyelőre nélküle. Heherészés, mosolygás. Hogy vagyunk, hogy vagyunk. Már csak vége lesz egyszer. Hogyne, az időjárás is jobbra fordul. És a hírekben? Hallatlan, hogy mik vannak. Igen, hálózati fennakadások a központi szerveren, naponta többször is. Egy óvatlan pillanatban aztán *supsz*. Volt kamera, nincs kamera. Sőt, a hangot is lenémította. A konyhai robotgép hangját mégse közvetítse. Bekeverte a tésztát. Időközben befutott a főnök, indult az érdemi rész. A beruházás, a feltételek teljesítése tekintetében és az időbeli keretekre is figyelemmel, előreláthatólag késedelmet szenved majd. Csak a pénz el ne apadjon, hogysne. Elkészült a nagy halom palacsinta.

Előkerül a szatyorból a balzsam és a sampon. Kért a gyerek hajszőkítő *spray*-t is, de csak az üzletben derült ki, a ráragasztott címke apró betűs részét is elolvassva, hogy azt kiskorúak nem használhatják. Tizenkét éves vitathatatlanul kiskorúnak tekintendő. Pedig a lány szeretne *szőkülni!* Kiskorában szőke volt, vajon mostanra miért barnul. Az asszony szeretne *szűkölni*. A gyerek nem tudja, hogy bár kiskorában valóban szőke volt, és nemcsak szőke, hanem fürtös-göndör (mostanra sima lett), újszülöttként igenis barna volt a haja.

Kerül azért a vásárfiak között néhány zacskó keksz is. Holott a bevásárlólistára ezek nem lettek volt feljegyezve. A férfi szíve mindenesetre az üzletben el-lágyult a háztartási és a győri láttán. Másfél évtized után végre egy kis hazai. A fiú sompolyog arrafelé, a szatyor közelébe igyekszik férközni, mert az nem járja, hogy neki ne jusson a hazaiból. Túr bele a zacskók közé lendületesen. Egyszer csak hirtelen felvigyorog. Vigyor ez, nem vitás, nem mosolygás, nem nevetés. Egy csöppet diadalmas, egy csöppet gyanakvó vigyor. „Hát itt vagy!” – így a kamasz, mire az asszony és a kishúg kíváncsian várják, mi rejtőzik még a táska alján.

A fiú kiemeli összezárt markát. Lazán van csak összezárva. Mint amikor valaki legyet fog a puszta kezével, de nem akarja rögvést a halálba küldeni, hát nem szorítja teljesen össze a markát, mert az esetben a légy trancsírozás által lenne elveszejtve. Valamit fog a markában. A mutatóujja és a hüvelykujja formálta karika közepén egy nem szabályos kör alakú lyuk tátong. Abban a lyukban megjelenik egy zöld csáp. Talán bizony szöcske. A csáp egyre nyúlik kifelé, sehogyan sem akar véget érni. Már vagy harminc centimétert láttatni enged magából a különös lény, amikor a csáp szélesedni kezd. Széles lapáttá alakul, miközben az elsőnek kidugott vékony csáprész visszapöndörödik kör alakba, megtámaszkodik a kisujj középső csontján. A lapáton nyolc pötty csillog. Pislognak. A kéz még jobban lazít a fogáson, hogy helyet engedjen a tizenhat aprócska,

rövid lábnak. Amikor az egész kis élőlény kimászott a markából, a tenyerére helyezi, és illedelmesen bemutatja a szülőanyjának, illetve a testvérhúgának: „A rákonda.” Majd magyarázatképp hozzáteszi: „Tegnap délután szökött el a meséből, azóta nem tudtam befejezni a történetet. Pedig már csupán az utolsó fejezet van hátra, amikor a rákonda *öjmöklődik a penigóval.*”

A rákonda sűrűn pislog, igyekszik ártatlan képet vágni, mintha maga sem értene, mi módon került a meséből egy bevásárlószatyor mélyére. Az asszony udvariasan feléje nyújt egy háztartási kekszéből letört darabkát. A vendéget illik megkínálni ugyebár. A rákonda elhárítja a szíveslátást, mutatja, kezek híján a lábai segítségével: vigyáznia kell a vonalaira. A lány ad neki egy cukormentes rágógumit, azt hátha szabad. A rákonda elfogadja, csámcsogni kezd. A kamasz elindul a szobája felé, közben motyog a rákondának: „Ne izgulj, nem írtam félelmetesre a penigót. Csak egy kis öjmöklődés lesz, utána pihenhetsz.” A rákonda bazsalyog, és csámcsog tovább. A lány magára zárja a fürdőszoba ajtaját. Zubog a víz a kádba, pattan az új sampon kupakja, kezdődik a *szökülés.*

